

SEMĂNĂTORUL

ORGAN AL ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR DIN CALIACRA

Director: I. NEDELCU

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și Administrația
Revizoratul școlar de Caliacra—Bazargic

Învățătorii în Administrația țării

E o cerință de prosperare, dar
fără jertfirea rolului

Concepțiile politice de prezent s'au diferențiat fundamental în ce privește administrația țării. Unele și-au făcut un punct cardinal, de program, făurind — în ciuda tuturor — o lege administrativă cu autonomie radicală; altele și-au impus, ca principal punct programatic, de actualitate, desființarea acestei legi, ca nepotrivită României Mari.

Pentru învățământ, legea administrativă interesează numai în ce privește *accesul ce se dă culturii populare și factorului său — mai ales celui rural, mai numeros și mai împovărat.*

Vom analiza numai succesul factorului cultural — învățătorul — în gospodăriile administrative, așa cum este indicat de rolul său misionar.

Învățătorul este un factor de moralitate socială și de cultură populară. Așa privit, în satul său, el trebuie să aibă prestigiul necontestat.

Numai stând deasupra învrășbirilor sătești și a micimilor zilei — plină de frenezie materială — învățătorul stă pe tronul de factor moral.

Acționând mai mult pe tărâmul de luminare a conștiințelor, decât în oricari alte domenii, el se va bucura de prestigiul necesar unui propovăduitor cultural.

Pentru aceste motive, până la legiuirea votului universal, învățătorul a fost considerat cu o pregătire civică superioară mediului său și era trecut cu vot direct la colegiul al III-lea popular.

Nu intra în frământarea politică pentru a i se da un rost social. El era îndreptățit la rosturile sociale prin ascendența de considerație, cu care era privit el și cultura, în care activa, pe deasupra adversităților politice.

Aceleași considerațiuni au pledat la alcătuirea legii administrative din 1925 după care învățătorul intră de drept, ca consilier comunal, lucrând

efectiv la gospodărirea țării. El intră acolo, cu prestigiul întreg, căci i se dădea accesul, necesitat de rolul său, pe deasupra frământărilor oarbe de partid.

În timpul acestei legi administrative, cultura de stat a realizat cea mai formidabilă operă materială în folosul luminării satelor. Zecile de mii de școli, construite pe întinsul României Mari, vor vorbi mereu de „epoca construcțiilor școlare”, care ne-a scos în rândul neamurilor civilizate.

Această activitate, cu viteză spre progres civilizată, a izbucnit și-a avut efect, când învățătorul, ca factor școlar, era destinat în rosturile civice, conform menirii lui.

Ultima legiuire administrativă, într'un exces de zel democrat, a amestecat pe învățător în frământarea socială, l-a coborât în vrășmașla satelor și i-a ros tot prestigiul de misionar, conservat în trecut.

A fost o necesitate participarea învățătorului, în gospodărirea administrativă a țării, prin consiliile județene, comunale și cele sătești. Învățătorul a fost întrebuințat pentru aceasta, într'o largă măsură sub regimul ultimei legi administrative.

Această necesitate a fost impusă de spiritul civilizator al vremii, și de *nevoile culturii, care și-a cerut sprijinul prin chiar oamenii săi, care o promovau.*

Numai că șiretenia politică — și această o înfierăm să rămână — a scos prin legea administrativă pe învățător dela participarea directă, în care-și păstra rostul misionar și l-a antrenat în vâltoarea socială pentru ca de serviciile sale să profite partidul politic!

Istoria învățământului va înregistra în pagini dureroase deficitul culturii populare, iar corpul învățătoresc își va însemna pe răbojul vremii decadența prestigiului său.

Învățătorul ca primar

„Nu multe, ci mult”

Așa s'ar traduce pe românește o zicătoare a strămoșilor noștri Romani. Prin această zicătoare se înțelege că întotdeauna să faci în menirea pe care o ai cât mai mult. Dacă vrei să faci mai multe, Românul îți spune: Cine aleargă după doi iepuri, nu prinde nici unul.

Când propunem să se facă ceva după părerea noastră și ținem să se îndeplinească, trebuie să nu uităm de aceste două lucruri; timpul și locul. Timpul nostru, cum spune D-l Gurbăneanu, este sbuciumat de luptele politice. Partide noi se nasc și caută să aibă cinstea de a număra între membrii lor câți mai mulți din luminătorii satelor. Știu ei că luând lampa, după dânsa vin și cei care se lumineau la ea. Căpătarea membrilor se face cu lupte. Cine nu știe luptele politice?

Cuvintele cele mai grele și învinuiri degradatoare, se adresează din belșug adversarilor. La sate mai mult, degenează chiar în bătae. — Postul de primar este politic.

Învățătorii care au ajuns primari, au ajuns prin politică. Inchipuiți-vă un învățător, care cu atâta trudă și-a câștigat bruma de autoritate ce o are, țintă la ocările, injurăturile și chiar bătăile la care sunt expuși cei ce fac politică. Chiar dacă numirea ca primar i-ar veni de sus, i-ar veni dela Prefect sau prin el. Prefectul e politician. El nu va numi decât învățătorii cari fac politica lui.

Să admitem că orice par-

tid ar fi, indiferent de culoarea politică a învățătorului, îl numește primar. Primarul — învățător se duce dimineață la primărie să ia directive de lucru, iscălește corespondența și actele și pleacă la clasă. Începe lecțiile, ajunge la jumătatea lor și vătășelul dă busna pe ușă: D-l Prețor! Începe inspecția prețorului care-l ține 1—2 ceasuri. Altă dată vine Prefectul, sau Medicul județului.

Când nu sunt inspecții, primarul este chemat la Prefectură, la Pretură, la recrutare cu recruții, la încorporare, etc. Și când nu sunt nici din acestea, tot nu poate face clasă căci lumea îl cheamă să semneze actele de moarte ale unui om dintr'un sat departat, de naștere ale altuia, să celebreze o căsătorie a altora, bilete de vite cere altul și câțiva îl așteaptă să se ducă să facă ispașă unor stricăciuni la câmp. Dacă revizorul îi cere prezența neștirbită la școală, intră în conflict cu oamenii și cu autoritățile administrative.

Altoiul nu se prinde pe orice pom. Nici misiunea învățătorului nu se potrivește cu funcțiunea de primar. Iar dacă cele de mai sus le raportăm la „meleagurile” pe care ne găsim, dăm o ocazie mai mult celor care ne dușmănesc neamul, să ne terfelească cum le place. Și apoi să poțtești cu altfel de autoritate să ieși în fața copiilor să le faci educația și instrucția.

P. C.

O pagină de pedagogie națională

În încăierarea aceasta generală a cărturarilor dela noi, în această svârcolire de a afla secretul sau mai bine zis adevărul mișcării pedagogice, care este „școala activă,” puțini sunt aceia care descind cu gândul la vremea renașterii noastre culturale și naționale, pentru ca să-și dea seama de câtă conștiință profesională și de cât avânt erau călăuziți acei mucenici, de care lumea nu-și mai aduce aminte de cât la zile mari, când se aruncă cuvinte și se urzesc planuri.

Dacă am amintit mai sus de renașterea noastră culturală și națională, nu se poate scrie nimic în această privință fără a se aminti numele lui Gheorghe Lazăr.

Și dacă este adevărat că în lumea fizică lucrurile din departare se văd tot mai mici, nu-i așa în spațiul timpului istoric.

Aici sunt fapte și idei care cresc în perspectiva departării și apar mai mărețe și mai luminoase.

Așa-i figura lui Gheorghe Lazăr.

La început ca un umil dascăl luptând cu toate greutățile, chiar cu ironia și neîncrederea tuturor, iar în cele din urmă: apostolul, personalitatea covârșitoare, întemeietorul învățământului național și reformatorul întregii vieți românești.

El a fost un sol al biruinții viitoare, soldat al unei idei mari, cărturar de elită ce s'a trudit a rezolva problema nației sale, cu toate atribuțiile ei logice.

Venea la noi cu tot bagajul occidental de principii, al marilor filozofi și pedagogi din sec. 18, ca Rousseau, Kant, Pestalozzi, etc; venea ca restaurator al tuturor drepturilor noastre, cu acel spirit naționalist împărțit de la Fichte.

Avea credința că mântuirea unui neam oropsit nu vine de cât dela școală — covata magică unde se frământă și se formează cele mai impunătoare virtuți — și că aici

N'am dorit și nu dorim, nici pentru frivolitatea personală a multora, să împlinim o chemare a vremii, cu decadența rolului învățătoresc.

Cerem și noi ca învățătorul să fie întrebuințat pentru progresul țării; *cerem participarea învățătorilor în gospodărirea administrativă a țării, dar numai direct și ca*

factor intelectual-moral.

Nu preferăm participarea indirectă, cu frământare de patimi, fără virtute, care transformă pe învățător în element de agentură politică, ridicând câțiva la onoruri administrative și coborând mulțimea lor în cantități democratice, lipsite de prestigiu.

Er.

se cere tot spiritul de abnegație și toată căldura sufletească.

Și crezul lui a biruit!

Cu studiile pe care le-a făcut, Lazăr ar fi putut să devină om bogat și să ducă o viață liniștită.

Dar a fost din sămânța luptătorilor lor fără odihnă și al adâncilor iubitori de neam.

Cu marele-i fond de cultură, s'a ridicat peste interesul propriu de moment ca să pună în valoare principiile ideale de morală și dreptate ale neamului său.

Școala sa e o școală morală, de unde virtutea, patriotismul, iubirea, știința și de votamentul până la sacrificiu pentru binele public, se răspândiră peste toată România.

Acestei suflări de viață română îi datorăm cece avem până acum, ea ne-a dat devotamentul acelepleiade modeste de profesori de la începutul organizării noastre cărturărești. Din buchiile lui a ieșit mândria eflorescentă a culturii României de azi.

Și din vorbele lui a răsărit întreaga literatură de la Eliade până la Alexandri și Eminescu...

Gheorghe Lazăr este întemeietorul învățământului național în amândouă părțile Carpaților, căci afară de școala dela Sf. Sava, școala din Sibiu prima martoră a necazurilor și străduințelor sale, a ajuns mai târziu seminarul lui Șaguna, gloria învățământului român din Transilvania.

Opera lui Lazăr nu e un profesorat, ci un apostolat cu toată căldura, măreția și avântul generos. El nu apar-

ține unui curent de și pornește din el; ca toate personalitățile excepționale, e o întrupare omenească superioară a necesităților bune a lucrurilor.

El se naște în Avrig, învăța pretutindeni, predică în Sibiu și la București și se stinge în satul lui, sărac și în mizerie, așa cum se sting toți otrăviții de lumină și toți cei orbiți de razele unui ideal.

Opera lui,—ca a multora, din cei trecuți în împărăția „Nirvanei“—a avut o înaltă semnificație în vremurile acelea iar astăzi ca în totdeauna, e o pildă pentru purtătorii de cuvânt și o imputare pentru cei „ce cârpăcesc la haina vremii.“

Sub egida școalei lui Lazăr s'au păstrat destinele acestui neam. Ea a fost chezașia viitorului.

Să ne fie îngăduit a spune cu această ocazie că o pagină desgropată din trecutul nostru sbuciumat face să vibreze coarde adânci și că ea valorează mai mult de cât toată chelălăeala de azi și de cât toate închipuirile pentru care s'au vărsat atâtea lacrimi de cerneală.

Să ne facem deci plăcuta datorie de a reinvia trecutul, nu ca să ne creadă lumea romantici, ci spre a ne înarma tot mai sigur în lupta la care ne-am angajat, iar pe de altă parte să dovedim că știm să prețuim pe aceia care prin truda și sacrificiul lor au pus o piatră la edificiul măreț al României-Mari.

R. Sandu

înțeleasă și de clasele de jos ale acelui popor precum și de minoritățile de diferite origini etnice așa cum e la noi.

Unitatea de voință și de aspirațiuni este cel mai important dintre elementele care constituiesc naționalitatea și prin urmare coronamentul edificiului național:

Va trebui muncă titanică, o muncă chibzuită, bine îndrumată, pentru ca toți cetățenii țării noastre să fie uniți într'un sноп de simțiri comune, de afecțiuni comune, de temeri și speranțe comune. Munca e rațiunea de a fi a individului ea e condițiunea de progres. Viitorul e al acelora care muncesc.

Ca membrii activi ai societății din secolul XX și ca apostoli ai culturii sociale și naționale românești se impune în mod categoric ca prin muncă să ne merităm numele de învățători.

Scopul memoriei noastre fiind bine definitiv trebuie să avem conștiința trează către continuitatea de voință și aspirațiuni naționale și mai presus de toate puterea exemplului nostru de muncă conștiincioasă ca să ne putem impune voința culturii noastre românești elementelor streine.

Să nu dăm nici un pas înapoi ori care ar fi greutățile întâmpinate, fie de ordin material fie de ordin politic-școlar al unor concetățeni.

Prin munca noastră neprecupețită prin modestia noastră îndelungată și prin noblețea sufletului nostru de români răbdători, ne vom impune celor ce nu ne cunosc greutățile și suferințele și singuri convingându-se de adevăr vor da Cezarului ce-i al Cezarului.

Iar cât privește pentru acei concetățeni ce caută să încarce atmosfera cu idei necetățenești-românești, le putem da direcția punctului către care privesc, urându-le călătorie sprincenată.

Avem nevoie numai de cetățeni pașnici și credincioși statului nostru, care prinși în frumoasa horă a poporului român cu toți să avem același tact.

Iar cu viitorul an școlar, încă un salt de un an de zile, prin muncă asiduă către ținta bine definită, înainta!

Traian Miu

Informațiuni

Cerem ertare cititorilor, pentru multele greșeli de tipar ce s'au strecurat în primul număr al gazetei, cu toate că s'au făcut 4 (patru) corecturi. Ne vom sili să se înpuțineze cât mai mult aceste supărătoare greșeli, cari, recunoaștem, au schimbat chiar sensul unora dintre articole.

Serbările școlare

Odată înfaptuită unitatea noastră națională, idealul tuturor bunilor români s'a îndreptat către consolidarea acestei unități, pe baze sigure. Într'acest scop ochii tuturor și-au îndreptat privirile, cu toată nădejdea, în școală. Și aici e vorba de școala aceea care se găsește la dispoziția fiecărui ins, fără să aibă în vedere poziția și starea sa materială; e vorba de școala primară.

Pentru aceasta o modificare a legii inv. primar antebelic, a căutat să dea poporului nostru școala ce-i necesita pentru a-i asigura reușita consolidării sale. Concomitent cu aceasta, un puternic curent de extindere și intensificare a culturii în masele populare, se accentua din ce în ce, atât oficial din partea autorităților, cât și din inițiativa particulară.

În noua sa organizație postbelică școala primară a fost aleasă să joace un rol de mare preponderență în această chestie.

Unul din cele mai însemnate mijloace pentru răspândirea culturii în masele populare, sunt serbările școlare. Rolul covârșitor al lor, în îndreptarea moravurilor deprimate ale societății ce au devenit cronice, mai peste tot întinsul țării, acum mai mult ca oricând; precum și de trezire a sentimentului de mândrie și conștiința națională, este incontestabil.

Serbarea școlară al cărei program chibzuit, corespunde publicului asistent, este o adevărată binefacere pentru părinții copiilor, cât și o frumoasă delectare sufletească pentru poporul asistent.

O oră, două, cât durează desfășurarea programului serbării, publicul asistent mișcat și emoționat până'n adâncul

sufletului, de dragălașenia poeziilor recitate, de căldura și duioșia cântecelor populare și naționale, de învățămintele trase din ceace au reprezentat elevii sub forma unor oameni maturi, în fața lor; trăește o viață mai senină, mai plăcută.

Aici, în Cadrilater, având în vedere mosaicul ce alcătuește populația satelor, precum și refractara îndârjire cu care se opun așa numiții... „cetățeni“ în calea bunului mers al școlii românești, serbările școlare sunt singurele eficiente de a înmuia tensiunea refractară, dintre aceștia și școală, tensiune ce, de cele mai multe ori, se iscă pentru motive de interes meschin. Numai astfel se poate începe cu succes o trezire a conștiinței naționale de neam, acolo unde vitregia soartei a împiedecat-o să se producă până acum, ridicând în acelaș timp în ochii poporului și școala și învățătorul ei.

Și atunci când programul lor este întocmit și chibzuit în condițiuni ireproșabile din punct de vedere moral, câștigul de suflete ce-l face școala este neasemuit de mare. Pentru aceasta trebuie din partea învățătorului, despre care nu se poate zice că nu este nimic altceva, decât însuși sufletul școlii, mai multă muncă, mai multă forță.

În acest caz se poate spune că există mai multă bunăvoință și când aceasta este, atunci oricari ar fi greutățile ce se pun în cale pentru organizarea serbărilor școlare, ele cad dela sine, iar școala și învățătorul au înaintat cu cel puțin un pas.

Titu Bengulescu
Irigea

Prin muncă înaintea!

După un an de muncă asiduă dascălimea trece în repaos. Fiecare își va aplica programul pentru odihna și distracțiunea sufletului.—Dar să nu uităm că în recreație suntem tocmai pentru înprospătarea forțelor și pentru fixarea noului program, în vederea luptei ce avem să dăm mâine cu mai multă victorie.

Și atunci la fel unei armate care fiind în refacere, pentru înprospătarea forțelor, pornind din nou la luptă cu mai multă încredere în isbândă e corpul didactic.

După recreațiune din nou vom fi la comandă, din nou vom fi la muncă. Și ce frumoasă e munca când scopul e măreț. Scopul menirii noastre în țara lui Mircea dintre Dunărea și Marea-Neagră, fiind știut, mijloacele, deci munca e mult mai mare, ca acolo unde drumul e bătut

și poți călători bine; dar e o trudă dureroasă și mulți au să muncească voind să deschidă o potecă prin nestrăbătut.

Este munca pentru unitatea de limbă, unitatea de voință și aspirațiuni naționale și sociale românești.

Limba este instrumentul cel mai puternic de cultură și perfecționament, este în acelaș timp și unul din elementele constitutive cel mai important al fiecărui naționalități, al fiecărui popor.

„Limba este însuși națiunea“ se exprimă învățatul german Fichte.

Ca o limbă să poată generaliza în popor ideile de progres și de cultură și prin urmare să fie cea concordie de sentimente și de credință între diferitele clase sociale ale unui popor și care concordie unifică aspirațiunile și voința unui popor se cere că să fie

Manualul didactic

E timpul când manualele didactice se pun sub tipar. Poate că vin prea târziu. Totuși țin să fac cunoscut câteva păreri în privința alcătuirii și distribuirii manualului didactic, cu speranța că modestele mele păreri vor fi discutate și completate de marea masă a colegilor învățători și că vor face din ele un erou al anului, n'aș vrea să zic al anilor viitori.

Unul din mijloacele fără de care învățământul nu s'ar putea face este și manualul didactic.

Prin felul cum se alcătuește un manual, are darul de a aține curiozitate și a naște plăcerea copilului, s'au de a l face indiferent.

Asemenea, manualul poate fi un bun sau un rău tovarăș de muncă al învățătorului.

Se cere ca manualul să fie de

așa natură alcătuit, încât să nu nască niciodată repulsiune în copil, ci să-i fie un bun tovarăș, chiar atunci când n'ar avea poftă să citească.

Așa cum sunt alcătuite azi, în majoritatea lor, manualele didactice, nu numai că nu constituiesc bune ajutoare învățământului, cum ar trebui să fie, dar că de multe ori pune piedici, aduc neajunsuri, prin felul cum sunt tratate lecțiunile, prin felul cum sunt plasate, prin felul cum sunt exprimate ideile.

Singură selecțiunea manualelor o face azi Ministerul Instrucțiunii, prin aprobarea ce o dă manualelor.

Se întâmplă însă, să capete aprobarea și cele mai proaste manuale, dacă unul din pleiada de autori are o mică influență, fie ea și politică.

Se mai întâmplă ca un manual care a obținut aprobarea acum 15 ani, să apară cu aceeași aprobare, sub alte ediții, în care toată schimbarea s'a făcut doar pe copertă, prin adăugarea unui nume nou, al unui domn inspector nou, cu influență de desfacere.

Manualul de acum 15 ani cu idei și fapte vechi, prea vechi și atunci când s'a tipărit pentru prima oară, are menirea să ne țină în pas cu vremea???

Ministerul instrucției ar trebui să se ocupe mai în deaproape de problema manualului didactic. Corpul învățătoresc are datoria de a semna la toată neajunsurile școlii și de a cere îndreptările necesare din toate punctele de vedere și deci și din punct de vedere al alcătuirii și distribuției (desfacerii) manualelor.

Pentru a putea să avem manuale mai bune iată părerea mea: Pentru fiecare obiect aparte și pentru fiecare clasă aparte, să se întocmească volume aparte, așa cum sunt cele dela cursul secundar.

Cărțile de gramatică și compunere de aritmetică, de intuiție sau șt. Natur. și de religie să fie unice pe toată țara și pentru o perioadă de minimum 10 ani.

Cărțile de istorie și geografie să fie întocmite în două tipuri: Tip. ținuturile alpine și tip. vechiul regal, al pe o perioadă minimă de 5 ani.

Natural că aceste două tipuri de cărți mergând pe căi oarecum deosebite, să tindă către acelaș țel, fiecare în proporție și cu mijloacele conforme cu ținutul pentru cari sunt făcute. Țelul suprem ar fi:

„Cunoașterea țării și a neamului nostru în trecut, prezent și pregătirea tineretului pentru idealul către care tinde sau trebuie să tindă neamul nostru“. Și acest ideal cred că ar fi: „Întărirea și propășirea țării noastre în hotarile actuale, din toate punctele de vedere, prin înfrățirea și armonizarea tuturor elementelor pașnice, ordonate și cu dor de conviețuire frățească.

Cărțile de cetire propriu zise, să fie unice pe toată țara, însă să difere dela an la an. Să fie unice pentru a face unitatea limbii Românești, unitatea obiceiurilor, unitatea tendințelor naționale, sociale și morale. Să fie excluse însă, acele bucați cu caracter național în care se vorbește de rău vecini noștri sau acelea în cari făcându-se prea mare caz de eroism național ar putea să nască idei contrare în populațiunea școlară de naționalitate străină. Aceste bucați să fie plasate în cărțile de istorie sau geografie, după împrejurări, de tip. „vechiul regal“, ca lectură.

Cartea de cetire propriu zisă, să difere dela an la an pentru a ține tineretul cât mai bine posibil în pas cu vremea. Ea să urmeze intrucât va exemplul calendarelor sau almanahurilor diferitelor ziare.

Abecedarul să fie unic pe țară; dar să difere dela an la an, pentru a deștepta interes și a îmbogăți imaginația copilului. Aș zice chiar ca abecedarul de parterea-l-a să fie întocmit din cartoane.

Fiecare carton să prezinte o lecțiune. Cartoanele să fie păstrate de învățător și să le dea treptat, treptat copiilor, la fiecare lecțiune. Pe lângă faptul că s'ar păstra în bune condițiuni, ar mai avea și marele avantaj pedagogic, autostimularea prin curiozitate. Copilul nu va căpăta un al II-lea carton până nu va învăța bine lecțiunea de pe cel predat. Cartoanele (cu lecțiunile preda-

te să fie obligat a ale păstră, colecționa, deșteptând în copil spiritul colecționării și economiei.

În afară de abecedar fiecare volum, după obiectul ce tratează, începând dela cis. Il-a până la a VII-a să fie întocmit de câte o comisiune formată din profesori universitari, 2 profesori secundari specialiști din cei cu știința ce profesază mai popularizată și 4 învățători recomandați de asociațiunea învățătorilor și de organele de control.

Membrii comisuni să difere din perioadă în perioadă sau să fie realeși dacă manualul întocmit a fost bun. Membrii comisuni să fie aleși cu 6 luni înainte de a trece la întocmirea manualului. În acest timp comisuni să primească păreri scrise și trimise de diferiți învățători din țară, cari păreri le va discuta întrunirea pentru alcătuirea manualului.

În felul acesta se înlătură orice greșală de fond sau de formă în alcătuirea manualului.

Se pot deasemenea căpăta bune manuale prin concurs. Cele mai bune manuale să fie premiate și puse în tipărire, cele nereușite plătindu-li-se cheltuielile.

Lecțiunile să fie cât mai scurte și mai concise.

Fiecare lecțiune să fie însoțită de cât mai multe tablouri desemnuri, clișee, prin cari lecțiunea să capete viață. Pe lângă fiecare lecțiune să fie o bucată de lectură cari să amplifice să completeze și să facă lumină asupra lecțiunii. Natural că această nu și în cărțile de cetire propriu zise. Fiecare volum să fie tipărit pe hârtia cea mai bună, literile mari, pentru a nu strica vederea copilului. Fiecare volum să fie bine legat, în coperte tari, cu pânză.

Se va zice că în felul acesta cărțile vor costa mult. Cred că vor fi cele mai ieftine posibile, dacă socotim calitatea și folosele ce aduc și dacă mai socotim marele număr de volume ce se vor desface, intrucât ele vor fi, după cum am spus unice pe țară și pentru o perioadă de mai mulți ani. Evenimentele ce ar surveni în această perioadă de 5-10 ani cum am spus-o și cari evenimente sunt de ordin științific, istoric sau geografic, se vor trece temporar în cartea de cetire ca lectură, iar la împlinirea perioadei, se vor trece în volumele respective.

Asemenea carte prizintă mult interes, deșteaptă în copil curiozitatea și dragostea pentru carte, îl învață să fie econom și să-și îngrijească lucrurile, îl dezvoltă semententul estetic, căci această frumoasă carte plină de viață prin lucrurile ei atrăgătoare, va rămâne un document, un obiect de cari se va servi toți copiii unei familii sau se va putea împrumuta și la nevoie vinde. Dar mai mult, că va rămâne un document de școală.

Astăzi nici părintele nici copilul nu dă atenție manualului căci dela prima vedere înțelege că cel cari l-a făcut n'a pus nici o grije în întocmirea lui, decât singura grije de câștig și el știe că la anul va trebui să cumperi altul, chiar dacă ar fi nevoie să se mai servească de ea sau ar vrea să o dea frațior.

Intrucât nu va mai fi concurență între manuale și pentru manuale de curs primar, Casa școlilor le va putea tipări și desface cu prețul de cost, înlăturându-se și specula ce se face acum, când manualul ajunge în mâna copilului cu 40-60 % peste prețul de cost.

UNDE TREBUE SA NE îndreptăm privirea

Cadrilaterul, azi este populat de cetățeni români cari original sunt de trei națiuni: români, bulgari și turci. Numele lor derivă dela locul unde s'a găsit fiecare strămoș, la primele așezări ale națiunii lor: român dela Roma, bulgar în loc de volgar dela Volga și turc dela Turan podișul Asiei.

Prin urmare, deosebirea prin naștere n'ar consta în nimic, însă depărtarea locului de origină al unuia față de celălalt, a făcut ca din viața și educația ce s'a dat fiecăruia, în decursul veacurilor, să dea nașterea la obiceiuri, datinii, credințe și chiar temperamente deosebite, precum și diferență în felul interior și exterior de a se purta. Astăzi, când suntem toți pe un acelaș loc ducem o viață comună și făcându-se aceeaș educație, aceste deosebiri, cari nu sunt decât ceva relativ, trebuie să dispară, făcând să se uniformizeze toate însușirile care-i caracterizează pe fiecare. Acesta este și scopul ce trebuie să l urmărim fiecare din noi, ca învățători, împinși și atrași de ceva lăuntric sau impuși de datoria dascălească și dorința națiunii. Prin colonizare, pe lângă satisfacerea unei cerințe de ordin material, pentru cei lipsiți de pământ arabil, cari cerința s'a realizează odată cu luarea în primire și stabilirea coloniștilor în acest ținut, statul a voit ca să îndeplinească și o cerință ce nu se poate realiza decât în timp și cu multă chibzuință: **naționalizarea provinciei.**

Și prin faptul că s'a săvârșit o imprudență în selecționarea celor cari trebuiau să fie colonizați, realizările vor costa mai mult timp, mai multă chibzuință și chiar multe neplăceri. Dacă am fi izbutit să avem o adevărată armonie socială azi, atât la sate cât și la orașe, fericirea de a ne bucura de atingerea scopului o avem odată cu dispariția celor prezenți.

Apariția ziarelor locale în

O dată cu schimbarea manualelor se cere și o reformă a programei cari este prea încărcată mai cu seamă pentru ținuturile alpine. Dar aceasta va forma subiectul unei alte discuții. Se impune însă, ca pe lângă sufletul și pregătirea învățătorului, cari trebuie să răspundă chemării vremurilor, vremuri cari se precipită, se impune zic și o reformă a mijloacelor învățământului în așa fel ca și mijloacele să corespondă cerințelor vremii. Învățătorul cel dintâiu și cel mai mult, trebuie să insiste pentru aceasta.

T. Nicolau

care se oglindesc fățiș sentimentele de ură de care sunt stăpâniți o parte din frunții celor trei națiuni, excluși adevărații români, este documentul unor dovezi și răspunderi și în consecință rezultatul dezastruos al viitorului. Fiecare din aceste ziare, sub pretextul că apără interesele conaționalilor săi, înscrise în coloanele lor articole de bārfele unii la adresa altora, învinuiri exagerate și chiar de multe ori invențiuni curate.

Dacă un ziar este rezultatul unor energii culte, el trebuie să facă dovada unei mari înțelepciuni umane. Nu este păcat de frumusețea stilului și pana maestrului rău întrebuintă? Când interesele fiecăruia dintre noi sunt interesele tuturor și numai cerându-le în ansamblu ne pot folosi, de ce să fie cerute de unii în dauna celorlalți și pretenția de a se face deosebiri de rasă, când trăim într'o țară unde toți se bucură de aceeaș drepturi, iar legea este una pentru toți?

În interesul comun se cuprinde interesul fiecărui individ, însă satisfacerea cerințelor după răul gust al fiecăruia este cauza unei discordii sociale, tot ce poate

fi mai dezastruos pentru națiune și stat.

Un ziar e merit să răspundească știri, un mijloc de educație politică, națională, socială, într'un cuvânt un agent de cultură generală.

Ziarele, mai ales cele românești, din Cadrilater trebuie să aibă o chemare specială, să fie un arbitru în frământările acestea.

Să dea exemple de demnitate, cinste, să fie împăciuitoare și n'ar fi rău ca să cuprindă în coloanele lor sub titlu: „Sfaturi pentru coloniști,“ chiar articole în care să le arate cum trebuie să fie conduita lor, ca popor dominant, cu bun simț și cu o educație aleasă, așa cum ne place să fim considerați.

Prin atmosfera creată de ziare nu se poate rezolva problema Cadrilaterului.

Problema de viitor o va rezolva puterea sufletească și inteligența poporului care va ajunge cel dintâiu pe culmile civilizației și progresului. Oricât de târziu, ea va veni, dar să nu vină așa cum nu ne-ar place nouă. Am cucerit Cadrilaterul cu arma, era un drept al nostru dar trebuie să-l cucerim și cu inteligența.

Învățătorii, ca factori de cultură, sunt cei dintâiu chemați să lucreze neobosiți la acest proces de prefacere psihică și refacere socială.

Dumitru Terpu

Conceptia de viață și moarte la Geto-Daci.

.... Și cu toate acestea, reînviind în ființa ta, tu trăiești în Câmpile Elisee.

Așa este decretat de zi să trăiască sub forma eternă acela care a binemeritat de lumina divină.

O inscripție de pe un mormânt

Când aceasta era concepția străbunilor noștri, nu ne miră deloc faptul, că ei care au licărit numai o clipă în istoria omenirii, formează astăzi un capitol interesant în această istorie.

Zeitatea Zamolxis, înzestră poporul Geto-Dac, cu o religie reflexivă dualistă, superioară timpului, dar care purta un pronunțat caracter trainic al Mazeismului lui Zoroastru: principiul „binelui“: soarele reprezentant printr'un zeu cu atributele lui Ares sau Mart.

Fundamentul religiei lui Zamolxis se întemeia pe: nemurirea sufletului și viața de dincolo de limitele transcendentei, însemnează fericirea eternă, explicată în năvitatea timpurilor, prin: plăceri, bucurii și satisfacere de dorința materialului. Răsplata această ademenitoare, era

urmarea firească a unor porunci extrase din morală religioasă, săvârșite în timpul vieții trecătoare. Și cercetând morala și istoria G. Dacilor, desprindem condițiile pământestii a vieții lor religioase, cerute de zeu pentru binemeritarea luminei divine.

Plecând dela un fapt prea bine cunoscut: stărpirea viilor la ordinul profetului Deceneu, întrevide oricine, piedica împotriva beției, cari ca închinători și la Dionisos sub o altă formă, voiau să îndreptătească tradiția, după care zeul s'ar fi născut în Tracia. Înfrângerea beției însemna cu alte cuvinte cumpătarea și luptă contra lăcomiei. În Herodot chiar găsim menționat că: Zamolxis, la mesele ce da prietenilor săi, carnea lipsea cu desăvârșire și după toate probabilitățile și vinul. Nu știu până unde să

CURENTE PEDAGOGICE

punem înrudirea acestui fapt cu viața de mai târziu a filozofului Pitagoras, căci se știe că iubitorul înțelepciunii din Crotona, trăia numai cu pâine și miere.

Ordinea, care în scurt timp a organizat un stat, ce avea la baza celălalt principiu: **activitatea**, filtrate prin noua religie, au ridicat la un moment dat din barbarii o putere, care întinzând combinațiile politice dela Pacorus al Persiei și până la Onazi și Marcomani, a zdruncinat teribil faima multiseculară a Romei.

Moravurile scandaloase: vinderea copiilor, poligamia și traiul în comun, au fost îndulcite de morala religiei lui Zamolxis încât din ceace scriitorii Români și din tablourile columei lui Traian, femeile G. Dace au adoptat moravuri destul de superioare de vreme ce Horațiu le dă proverbialelor matroane, drept model de viață familiară. În orice caz, față de bărbat femeia era într-o stare de vădită inferioritate, de vreme ce bărbații fiind bătuiți cândva de Bastarni, sunt pedepsiți de rege să pedepsească ei pe femei, ceace în mod normal era contrariul.

La naștere, tribul Transililor, plângea și jenea toate nenorocirile ce o să întâmpine în viață, noul născut; la moarte petreceau și se bucurau că au scăpat de grije și sbuciumul lumii și au intrat în sânul ființei eterne. Deacea nu se temeau de moarte, ci o chemau și căutau, fapt care îi făcea în războaie de o vitejie fără egal, dar și de o cruzime bestială, fiindcă prinsul numai a-l omori, însemna după religia lui Zamolxis, să-i faci un bine, trimțându-l să trăiască sub forma eternă. Deaici schingiuri și barbarii la uciderea lor, la care luau parte și femeile așa cum se văd pe columna lui Traian.

Ideia nemuririi i-au mănănat la acte rămase celebre și vrednice de admirat, Perșilor lui Dornis, Macedonenilor lui Filip II, Alex. Macedon și Lisimach Diadoliul al Romanilor, opun o rezistență dâră și au căzut ca eroi și martiri după ce au dat foc capitalei și s'au învrednicit de paharul otravei sau tășul pușnalului.

Desigur că nu putem uita suprema jertfă a regilor Dajux și Decebal care la ordinul religiei și onoarei lor de șefi ai statului au lăsat dușmanilor, stărvuri fără valoare, dar prin această păstrau mândria vigoarei și moralei lor, neștirbite și da viitorului o lecție de înalte concepții, iar sufletele lor, bine meritau de lumina divină din Câmpiile Elise,

Partea morală a religiei, unită cu jertfele cerute se întrevode și în cultul Cabiric, unde unul din cei trei frați, este omorât de ceilalți doi, dar prin jertfa sa e binemeritat de zeitate care îi redă viață. Pregătirea austeră și superioară pentru sânul lui Zamolxis, se făcea în tagma călugărilor: Ctiști la Daci și Poliști la Geți, cari urmau litera legii, respectând principiile supreme: **Cumpătate, ordine, activitate și celibat**. Dacă spadele Romane s'ar fi înfrânt.

Ionel I. Comșoiu
Tâța-Dâmbovița

Cu ordinul Ministerului No. 7625/1931, s'a mai aprobat, pe ziua de 1 Septembrie 1931, următoarele transferări din jud. Caliacra.

Ioan I. Popescu dela Conac-Culugiuc la Băbana jud. Argeș; Maria Mihaescu dela Sarameșe-Caliacra la Bălcești-Argeș; Elisabeta Pițigoiu dela Gheaur-Suitciuc-Caliacra la Cocu-Valea-Argeș; M. M. Martinescu dela Ceacârcea la Dedulești-Argeș; Maria I. Dănescu dela Nădejdea la Scărișoară-Buzău; Aglaida Pr. Ionescu dela Șabla la Căldărușa-Buzău; Alexandrina Samoilescu dela Pisarova la Mitropolia-Buzău; Const. Dumitrescu dela Trubciular la Poartă-Alba Constanța; Teodor Novac dela Sususchiol la Fundeni-Doleni-Dâmbovița; Vasile Ionică dela Ciucurova la Gârliță-Durostor; Florica N. Munteanu dela Pârâul Caprei la Bratiacu-Ialomița. Aurora Dumitrescu dela Vânători la Dărăști-Ilfov; Gheorghe Gârlea dela Nastradin la Rădești-Pițigoi-Muşcel; Ana Cornea dela Conac-Stejarul la Stanin-Prahova; Mașta Roman dela Stejarul la Albești-Muru-Prahova; Emilia Popescu dela Teche la Bughea de jos-Prahova; Maria A. Ionescu dela Sărâmusă la Isvoare-Prahova; Florica Pr. Papescu dela Casapli la Telega-Prahova; Ana Petroiu dela Fândăcli la Poiana-Tapului-Prahova; Elena Bogățeanu dela gr. Bogdanova la R. Sărat gr. No. 2; Didina Mironescu (Chiper) dela Ceamurla-mijloc la Boldu-R. Sărat; Dabija Elena dela Caverna gr. Nr. 1 la Focșani-Putna; Brica Aurelia dela Serdiment la Păstari-Vlașca; Ilie Ursu dela Ceair la Orhei; Pr. Ion Neicu dela Caverna șc. Nr. 1 în Municipiul București; Victoria Morait dela Bazargic șc. Nr. 4 în Municipiul București; Sultana Pr. Neicu dela Caverna la București; Heraclia Pendi-Franga din Bazargic la Bu-

Din punct de vedere biologic nici o ființă nu-i mai plăpândă ca omul. Lui i se cere a i se da o mulțime de îngrijiri dela naștere și până la o vârstă înaintată. Pe când un animal dela naștere poate să (umble) se îngrijească singur umblând pe picioare și cătuând mâncare, copilul la naștere e adevărat, anevolaș și fără îngrijirea părinților n'ar putea să se formeze în viață.

Iubirea de copii și pentru o omentre mai bună a făcut să se frământe creerii oamenilor mari ca: filozofi, oameni de stat și oameni de știință. Aceasta însă din timpurile mai vechi, iar secolul al XVIII-lea și al XIX-lea cel mai strălucit în privința ocupării creșterii, educației și instrucției copilului încât scriitoarea suedeză Elen Key a făcut-o să exclame că secolul al XIX-lea e secolul copilului. În frământarea aceasta a filozofilor și pedagogilor în privința educației și creșterii copiilor s'au amestecat și oameni de știință și oameni cu suflet bun ca părinți de copii și tocmai amestecul acesta n'a fost totdeauna bun; iar Domnul profesor Antonescu dela univirsitatea din București spune că acest amestec face haosul în învățământ.

Învățământul de astăzi a trecut printr'o evoluție grea în decursul vremii de a ajunge în actual. Programele lucrate în birouri mai mult de oamenii literați a făcut să se îngreueze asimilarea învățământului. Atară de aceasta numărul mare de copii, lipsa de localuri spațioase și mizeria apăsătoare mai ales asupra învățătorului este o piedică pentru bunul mers al învățământului. Ed. Claparede spune că învățătorul e pregătit mai mult la școala practică, care ori cât de însemnată ar fi pentru formarea unui specialist, totuși nu poate suplini nici odată cunoștințele științifice.

Calea practicii este bună, dar este lungă și obositoare și a lasa pe învățător, fără cunoștinși psihologice, înseamnă a lasa să facă încercări, fără nici un folos toată viața pe socoteala generațiilor cari i se încredințează.

La evoluția învățământului au fost puse piedici tocmai dela oameni cari nu ne-am fi așteptat.

Astfel în secolul al XVII-lea Voltaire se întreabă: „La ce e bună unui lacheu instrucția?“. De altfel se știa că Voltaire a fost un mare filozof, dar încolo un reacționar. Pentru popor nu voia decât îmbunătășirea materială și nu libertatea spirituală.

Tot în acest timp, Mondeville, scriitor englez, susținea împreună cu întregul cler anglican că, pentru ca o societate să fie fericită și poporul mulțumit, este nevoie ca nu numai de cetățeni să fie ignorați după cum ei sunt săraci.

Se pare că până la începutul secolului XIX-lea Englezii au considerat instrucția poporului ca un lucru inutil și periculos. Tot în secolul XVIII-lea Caterina, împărăteasa Rusiei, pe când decreta înființarea de școli pe hârtie, în toate satele, în acelaș timp scria guvernatorului unei provincii, „In ziua în care țaranii, ar arăta dorința de a se lumina, nici eu nici dumneata nu vom mai putea sta la locurile noastre.“

Șe știe cu câtă neîncredere și câtă opunere au întâmpinat ideile lui Pestalozzi la începutul sec. XIX-lea și aceasta în Elveția, pe pământul clasic al reformelor pedagogice. Nu mai vorbim de ideile lui Forier, filozof și sociolog, francez sau a lui Robert Levlu, filantrop englez tot din această vreme. Aceștia, cel puțin au fost socotiți drept niște utopiști și în privința ideilor pedagogice și în privința vederilor politico-sociale ce profesau. Părerile lor pedagogice nu sunt trecute nici într'o istorie pedagogică, deși sistemul acestuia, din urmă a fost pus în practică și a dat rezultate bune, cari au fost oprețate și de adversarii săi.

Pe la 1850 Montelembert, Taloux și abatele Dupan Toup, bărbăși cu mare influență politică în Franța, declară învățământul primar dușman societății. Ei îi dau în seama congresajii lor religioase și distitue ca la 800 de institutori pe cari îi găsește de prisos. În trei săptămâni aceșii trei mari apărători ai catolicismului, strică tot ce făcuse cu multă trudă și cu multă pierdere de timp predescesorii lor, ministrii ca Carnot și Guizol. Astăzi nu mai poate susține nimeni pe față pericolul lășării instrucției în popor, ci din contră toți oamenii de stat îl susțin căutând a face cât mai multe reforme școlare spre binele poporului căror reprezentanți sunt:

Dar mai mult după cum astăzi nu ești primit în orice Societăți dacă nu ești omul model și te conduci după modă tot astfel e și în pedagogie.

În privința aceasta D-I G. Antonescu, profesor universitar la București, iață ce ne spune în cartea sa „Școala Activă“ Modă a pătruns adânc în domeniul culturii. În raportul dintre modă și cultură, influența a fost reciprocă. Și a trecut prin două faze. 1). Mai întâu a pătruns cultura în modă. Astfel spre exemplu: e mai la modă să frecventezi CONFERINTELE MODERNE și CONCERTELE SIMFONICE, decât să porți rochia scurtă sau bluza dicoltată. Oameni, cari înainte de războiu nici nu voiau să audă vorbindu-se de conferințe sau de concerte clasice, sunt actualmente nelipsiți dela asemenea manifestări culturale, oricare ar fi programul și execuțanții. II) În faza a doua a pătruns moda în cultură. Deoarece moda adaptează cultura cu atâta generozitate, trebuia ca și cultura să facă sacrificii pentru supușii modei și-a făcut prea multe. Iată câteva exemple: În artă, dela impresionismul exagerat tulism etc. am ajuns astăzi la idela facilismului. Dacă prin raporturile variate ce stabilim între diferitele puncte sau culori, putem provoca emoșii estetice și prin combinarea armonică a unor scuzașii tactile (o suprafață netedă alături de una aspră sau accidentală, un corp rotund alături de unul cubic sau de unul ascușit, etc. etc). Ș'atunci se pune întrebarea, dacă n'am

putea satisface unele cerințe estetice „la modă“ prin combinarea armonică a parfumurilor sau a senzațiilor de gust. Am obține în felul acesta adevărate simfonii, tactile, alifactive sau gustative b) În filozofie. Dacă vrei să interesezi pe auditorii conferințelor moderne trebuie să le vorbești despre Bergson sau despre Lenin. Poate că le-ai folosi mai mult acelor auditorii să le vorbești despre Descartes, Spinoza, Leibniz, sau Kant și cunoscându-i pe aceștia poate că ar înțelege mai bine pe Bergson. Se poate, dar toții clasicii aceia sunt demodați. Prea s'a vorbit mult despre ei, toată lumea a auzit despre ei“ deși prea puțin îi cunosc. Interesul „omului“ nu este de a înțelege mult și de a folosi ceva din punct de vedere al culturii ci de a distinge, conformându-se ultimelor exigențe ale unor mode pe care le-a adoptat o societatea înaltă. C) ÎN PEDAGOGIE. Moda are dreptul de suveranitate asupra școlii exclusiv curentelor și oamenilor, noi“ școala activă, pedagogia experimentală, Claparede, Binet, Meuman. Faptul evident că pedagogilor clasicii le datorăm principiile fundamentale ale peagogiei contemporane întrucât așa zisele „curenți noi“ își au origina în pedagogia clasică modernă, și rămâne modei indiferent. De altfel oamenii model se cutremură când aud pronunțându-se fără dispregt numele lui Rousseau, Pestalozzi. Herbat sau Spencer.

Pentru modernist când e vorba de aplicat metoda la grădinele de copii va cere aplicarea exclusivă a metodei Montessorii și înlăturarea lui Frobel. Aceasta e o absurditate întrucât în teoria și practica pedagogică, metoda Montessorii poate aduce unele complectări de detaliu metodei frobeliene, dar nu poate înlocui pe aceasta destiințându-o. Vechiul sistem de educație este intelectualist. În primul rând, săgeșile se îndreaptă împotriva unilateralității intelectualiste care domnește pe alocuri și în școala actuală. Sufletul individului zic unii pedagogii cu drept cuvânt nu este numai intelect, ci în aceiaș măsură dacă nu mai mult sufletul lui și în special al copilului îi afirmă ca sentiment și voință. A cultiva numai intelectul înseamnă a diforma sufletul uman, și efectele acestei diformări sunt evidente: Lipsa de inițiativă și de idealuri morale ale generației actuale. Vechiul sistem de educație nu respectă vârsta copilului. „Lăsați copilăria copilului“ a fost lozincă marilor pedagogii din trecut. Cu toate paginile frumoase, închinată de acum două veacuri de către Lausxau copilului, nu s'a ascultat și chiar astăzi puținii educatori ascultă.— Dela viața familiară plină de farmec, de iubire de mișcare și viață copilul e ținut la școală 5 ore pe zi spre a memoriza și a asimila cunoștințe cari habar nu are cu vârsta lui. S'a ignorat adevărul psihologic, că elevul nu reprezintă pe un adult înmic, ci are o organizare psiho-fiziologică-proprtie. Din aceasta au decurs: 1) Lipsa de dragoste a elevului de școală. 2). Lipsa de interes pentru știință și lipsă de roade a străduințelor demne de admirat ale educatorilor. Alți pedagogii germani arătau că e necesar să se procedă la o reformă urgentă a sistemului educativ.

Va urma.